

Maatalousyhtymä Nousiainen Anssi Kyösti ja Taina
Runnintie 779A
74595 Runni

Maatalousyhtymä Nousiainen Anssi Kyösti ja Taina, Eläinsuojatoiminnan laajentaminen, lisalmi
Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta
yksittäistapauksessa

1 Hanke

Maatalousyhtymä Nousiainen Anssi Kyösti ja Taina, eläinsuojatoiminnan (lypsykarja) laajentaminen, lisalmi.

2 Vireilletulo

Hankkeesta vastaava on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta päätöstä siitä, edellyttääkö suunnitteilla oleva eläinsuojatoiminnan laajentaminen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 25.8.2026 ja täydentänyt tietoja 1.9.2026.

3 Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot hankkeesta

3.1 Hankkeen kuvaus

Tilakeskus sijaitsee lisalmessa Haapajärven kylässä Eskola tilalla (140–404-28-47). Hanke sijoittuu kaavoittamattomalle maa- ja metsätalousvaltaiselle haja-asutusalueelle. Lisalmen keskusta on matkaa 25 kilometriä, Kiuruveden keskusta 18 kilometriä ja Runnin kyläkeskittymään 4 kilometriä.

Hankkeen tarkoituksena on laajentaa olemassa olevaa lypsykarjatoimintaa rakentamalla uusi eläinsuoja ja lietesäiliö tilakeskukseen. Laajennuksen jälkeen tilakeskuksessa on eläinpaikkoja 600 lypsylehmälle, 89 hieholle ja 130 vasikalle (alle 6 kk).

Eskola-tilan tilakeskuksessa on tällä hetkellä kolme eläinsuojaa. Yhdessä neljän robotin eläinsuojassa on eläinpaikat 207 lypsylehmälle ja 13 vasikalle (alle 2 kk). Toisessa eläinsuojassa on paikat 26 umpilehmälle. Näissä eläinsuojissa on lietelantajärjestelmä. Kolmannessa eläinsuojassa on paikat 117 vasikalle (alle 6 kk). Vasikkalassa on 263 m² kestokuivikepohja, jonka patjan paksuus on n.1,5 metriä. Tilalla on voimassa Pohjois-Savon ympäristökeskuksen myöntämä ympäristölupa (PSA-2008-Y-286-113) 150 lypsylehmälle, 60 hieholle ja 60 vasikalle (alle 6 kk).

Uuteen eläinsuojaan rakennetaan 4 robottia ja paikat 256 lypsylehmälle, 111 umpilehmälle ja 89 hieholle (12-24 kk). Eläinsuojaan tulee lietalantajärjestelmä. Poikima- ja sairaskarsina tilaa on uudessa eläinsuojassa 425 m² ja vic-lehmien tilaa 195 m². Näillä alueilla kuivikkeena käytetään olkea/ja turvetta. Poikima- ja sairaskarsina aluetta käytetään tarvittaessa ja Vic-lehmät 15 kpl, ovat kuivikepohjalla.

Kokonaisuuteen kuuluu 3,5 kilometrin päässä sijaitseva hiehonavetta, jossa on 106 hiehoa (12-24 kk) ja 58 vasikkaa (6-12 kk). Eläinsuojalla on Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupa (ISAVI/4/04.08/2013).

Lannan määrä, käsittely ja hyödyntäminen

Tilakeskuksen yhteydessä on tällä hetkellä kaksi avolietesäiliötä (2500 m³ ja 1600 m³) ja kaksi betonilla katettua lietesäiliötä (550 m³ ja 250 m³). Tilakeskuksen lietesäiliötilavuutta on yhteistilavuus 4 900 m³. Lisäksi on katettu säiliö (33 m³) vasikkalan vesille ja säilörehusiilon puristenesteille. Tilakeskuksen avolietesäiliöissä on luonnollinen kuorettuma ja kelluvana katteena käytetään turvetta. Uuden eläinsuojan yhteyteen rakennetaan yksi uusi 2500 m³ lietesäiliö, johon tulee luonnollinen kuorettuma ja kelluvana katteena turve. Lisäksi rakennetaan yksi etälietesäiliö 2 500 m³, aiempien 9 etälietesäiliön lisäksi, joista yksi on rakentamaton. Lietesäiliötilavuutta tulee olemaan yhteensä 23 790 m³. Tilakeskuksen yhteydessä on kaksi kiinteällä katolla varustettua kuivalantaa 230 m³ ja 891 m³. Lietettä muodostuu laajennuksen jälkeen n. 16 000 m³ ja kuivikelantaa n. 1 145 m³.

Nykyisessä eläinsuojassa on jaloittelualue 1 700 m². Asfaltoidun jaloittelutarhan valumavedet johdetaan lietesäiliöön, josta ne levitetään pellolle. Asfaltin päällä kuivikkeena käytetään hiekkaa, josta lanta ja vaihdettava hiekka levitetään pellolle. Jaloittelualueella pääsevät vapaasti ulkoilemaan 207 lypsylehmää. Toisen eläinsuojan yhteydessä on 351 m² jaloittelualue, johon pääsee ulkoilemaan 26 umpilehmää. Aitauksen alla on katettu lieteallas, jonne valumavedet ohjataan. Laidunnusalueita ei ole.

Tällä hetkellä omassa viljelyssä oleva peltopinta-ala on 480 ha, josta omaa on n. 316 ha ja vuokrattua n. 164 ha. Lisäksi on sopimusaloja noin 120 ha. Kaikki toiminnassa syntyvä lanta (liete ja kuivikelanta), puristenesteet, rehujätteet ja lietesäiliöön menevät navetan vedet levitetään pelloille.

Suomen lantakaasu Oy:n biokaasulaitosta tullaan hyödyntämään lannan prosessoinnissa. Osa tilalla muodostuvasta lietalannasta ja kuivikelannasta on tarkoitus kierrättää biokaasulaitoksen kautta, jolloin lietteen hajuhaitat vähenevät ja liete on tasalaatuisempaa levittää. Sopimus lantakaasun kanssa sisältää 2 500 tn lietalantaa, 200 tn kuivalantaa ja 600 tn rehujätettä. Palautuva nestemäinen rejekti varastoidaan etäsäiliöissä.

Jätevedet

Tilalla käytetään lisälmen kaupungin vettä. Vedenkulutus n 13 000 m³/vuodessa ja laajennuksen jälkeen n. 20 000 m³ vuodessa.

Eläinsuojien jäte- ja pesuvedet johdetaan lietesäiliöön. Yhteensä jäte- ja pesuvesiä muodostuu 1 700 m³ vuodessa laajennuksen jälkeen. Eläinsuojien wc-vedet johdetaan umpisäiliöön, joiden tyhjentämisestä vastaa Ylä-Savon jätehuolto.

Rehun varastointi

Tilakeskuksessa tehdään esikuivattua säilörehua tällä hetkellä laakasiiloihin 4 500 tn ja laajennuksen jälkeen n. 10 000 tn vuodessa. Puristenestettä muodostuu noin 500 m³ vuodessa, kaikki puristenesteet ohjataan 1600 m³ lietesäiliöön, joka sijaitsee rehusiilojen läheisyydessä. Säilönnässä käytetään biologista säilöntäainetta. Viljojen oljet korjataan pyöröpaaleihin, joita tehdään 200–250 kpl vuodessa. Paalit varastoidaan katoksen alla, paaleissa ei käytetä säilöntäainetta.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Tilalla pyritään vähentämään ja kierrättämään jätteitä. Jätelajeille on asianmukaiset varastointipaikkansa. Kuolleet eläimet säilytetään betonipohjalla, pressun alla ja keräilyä hoitaa Honkajoki Oy.

Liikenne

Tilalle liikennöidään Runnintien kautta. Sisäinen liikenne Kourupuron hiehonavettaa tapahtuu Runnintien ja Kourupurontien välillä. Peltoalueille liikennöinti tapahtuu pääosin Runnin kyläkeskittymästä pois päin.

Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä. Rehu- ja kuivikekuljetuksia on neljä kertaa kuukaudessa sekä eläinkuljetuksia kolme-neljä kertaa kuukaudessa. Lannanlevitystä tehdään noin kolme viikkoa vuodessa, joista yksi viikko keväällä, yksi kesällä ja yksi syksyllä. Lietelannankuljetusta etäsäiliöihin on ympäri vuoden. Etäsäiliöissä olevan lannan levittäminen kasvukauden aikana, vähentää lietteen kuljetusajoa sekä hajuhaittoja Runnintiellä. Liikennehuiput ajoittuvat kylvö-, lannoitus- ja sadonkorjuutöiden aikoihin.

Asutus

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 180 metriä nykyisestä eläinsuojasta etelään. Eteläpuolella sijaitsee toinen asuinrakennus 455 metrin etäisyydellä. Uusi eläinsuoja ja uusi lietesäiliö rakentuvat pois päin lähimmästä asuinrakennuksesta. Pohjoispuolella lähin häiriintyvä kohde on lomarakennus noin 210 metrin päässä lähimmästä olemassa olevasta lietesäiliöstä. Lähin vakituksessa asuinkäytössä oleva asuinrakennus sijaitsee pohjoispuolella noin 426 metrin etäisyydellä uudesta rakennettavasta eläinsuojasta mitattuna. Tilan omassa käytössä oleva asuinrakennus sijaitsee kaakossa noin 256 metrin päässä uudesta rakennettavasta eläinsuojasta.

Tilalle on laadittu hajunleviämismallinus nykytilanteesta ja laajennuksen jälkeisestä tilanteesta. Karjatilalta hajut leviävät pääosin koillis-/pohjoissuuntaan sekä lounais-/eteläsuuntaan. Suunnitellun laajennuksen myötä hajupäästö nousee yli kaksinkertaiseksi ja hajuvyöhykkeet kasvavat erityisesti koillis-/pohjoissuunnassa. Tähän vaikuttavat uuden

pihaston suunniteltu sijainti sekä vallitsevat tuuliolosuhteet. Suurimmat hajupitoisuudet esiintyvät eläinsuojien läheisyydessä. Hajumallinnus on tehty nykyisen eläinsuojan hajupäästöillä eikä siinä ole otettu huomioon tilalla toteutettavia hajunvähentämistekniikoita, kuten lantakuilujen jäähdytysmenetelmää.

Onnettomuusriskit, jotka ovat varteenotettavia hankkeen kannalta

Tilalla varaudutaan onnettomuusriskeihin mm. tarkkailemalla lantavarastojen rakenteita ja lietesäiliöiden salaojakaivoja. Polttoainesäiliöiden ja valuma-altaiden kuntoa tarkkaillaan. Polttoainevuotojen varalta pidetään imeytysainetta säiliöiden läheisyydessä. Tilalla on varauduttu sähkö- ja vesikatkoihin. Eläinsuojissa on voimassa oleva palo- ja pelastussuunnitelma.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Asiakirjassa ei ole esitetty yhteisvaikutuksia muiden toimintojen kanssa. Hankkeen kokonaisuuteen liittyy Kourupurolla 3,5 km etäisyydellä sijaitseva hiehonavetta. Tilojen välillä on sisäistä liikennettä Runnintiellä ja Kourupurontiellä.

3.2 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä toimenpiteistä niiden välttämiseksi ja ehkäisemiseksi

Uudesta eläinsuojasta aiheutuvia hajuhaittoja ehkäistään hyödyntämällä automaattisia lantaraappoja sekä lietekuilujen jäähdytyksellä. Tilakeskuksen kolmessa avolietesäiliössä käytetään lannan luonnollisen kuorettuman lisäksi kelluvana katteena turvetta. Lannan siirrossa huomioidaan hajua ja valumia vähentävät tekniikat. Biokaasulaitokselle liete pumpataan rekkaan kuorettuman alapuolelta, prosessoidaan biokaasulaitoksella ja palautetaan etälietesäiliöön. Palautuvassa mädätysjäännöksessä haisevat orgaaniset yhdisteet hajoavat ja typpi muuttuu ammoniumtypeksi, jolloin peltolevityksessä hajuhaitat vähenevät ja ravinteet ovat kasveille käyttökelpoisemmassa muodossa. Eläinten valkuaisruokinta on optimoitu, joka osaltaan vähentää ympäristökuormitusta.

Lähin vesistö Kiuruvesi sijaitsee noin 170 metrin päässä Eskola-tilakeskuksesta. Lähin valtaoja sijaitsee noin 40 metrin päässä uudesta rakennettavasta eläinsuojasta. Maakuntakaavassa on suojeluvaraus Kiuruvesijärven eteläosaan (Etelälahteen), jonka varrella Eskola tilakeskus sijaitsee. Varaus koskee alueen linnustoa ja rantaluhtaa. Suojelualue otetaan tilan toiminnassa huomioon ja turvataan alueen luonnonarvot mm. lannanlevityksen välttämiseksi alueen välittömässä läheisyydessä sekä lannan levityksen ajankohdissa. Suojelualue ei ulotu tilan peltoalueelle.

Asfaltoidun pihamaan hulevedet suodatetaan biohiilen läpi. Biohiili sitoo itseensä typpeä ja fosforia myös muita epäpuhtauksia, raskasmetalleja sekä nestettä. Eläinten jaloittelualueen hule- ja valumavedet ohjataan nesteenkeräyslinjaa pitkin lietealtaaseen.

Lietelanta levitetään suoraan nurmeen sijoittamalla, joka vähentää hajuhaittoja ja päästöjä ilmakehään. Lannan levityksessä otetaan huomioon nitraattiasetuksen, ehdollisuuden, ekojärjestelmän ja ympäristösitoumuksen ehdot. Vesistöihin rajoittuvilla peltolohkoilla

lannoitteita eikä karjanlanta levitetä viittä metriä lähempänä vesistöä. Seuraavalla viiden metrin vyöhykkeellä karjanlanta sijoitetaan tai mullataan. Eroosio kuormitusta pelloilta ehkäistään nurmikierrolla ja riittävillä suojakaistoilla. Nurmissa hyödynnetään syväjuurisia, runsaasti valkuaista ja kasvukykyä omaavia lajikkeita. Painopiste on monivuotisten nurmien viljelyssä, jotka hyödyntävät ravinteet tehokkaasti, ehkäisevät ravinteiden huuhtoutumista ja ympärillä olevien vesistöjen rehevöitymistä. Pääasiassa pellot ovat kasvipeitteisiä koko kasvukauden ajan.

4 Asian käsittely

4.1 Viranomaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto on kuullut ennen päätöksentekoa Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkia, Kuopion kulttuurihistoriallista museota ja Pohjois-Savon pelastuslaitosta.

Iisalmen Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että eläinsuojan laajentamishanke sijoittuu Iisalmen strategisen yleiskaavan mukaiselle kehittyvälle maatalousalueelle ja kaavoituksen näkökulmasta YVA-menettelyä ei tarvita.

Iisalmen kaupungin Ylä-Savon ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan uudet tuotantorakennukset sijoittuvat nykyisten rakennusten yhteyteen, minkä vuoksi hankkeen vaikutukset alueen maankäyttöön ja maisemaan jäävät kokonaisuutena arvioituna vähäisiksi. Lautakunta huomauttaa, että eläinsuojan pohjoispuolella sijaitseva kesäasunto on rakennusvalvonnan rekisterissä käyttötarkoitukseltaan omakotitalo.

Ympäristölautakunta katsoo, että 3,5 km etäisyydellä sijaitseva hiehonavetta voidaan ottaa huomioon osana toiminnan kokonaisuutta, mutta sillä ei ole vaikutusta tilakeskuksen laajennuksen ympäristövaikutuksiin. Hankkeen pääasialliset ympäristövaikutukset ovat toiminnan laajennuksesta aiheutuvien hajuhaittojen ja liikennemäärien lisääntyminen. Hankkeen ympäristövaikutukset ovat sellaisia, että ne voidaan asianmukaisesti arvioida ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristölupakäsittelyssä ilman erillistä YVA-menettelyä. Ympäristöluvassa voidaan antaa tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä ympäristöhaittojen rajoittamiseksi.

4.2 Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalle on ennen päätöksentekoa annettu tilaisuus tulla kuulluksi saaduista lausunnoista. Hankkeesta vastaava on ilmoittanut, että ei anna vastinetta.

5 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Maatalousyhtymä Nousiainen Anssi Kyösti ja Taina eläinsuojatoiminnan laajennukseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta ei Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan todennäköisesti aiheudu merkittäviä

ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne sekä esitetyt haitallisten vaikutusten välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet.

Mikäli hanke tai sen aiheuttamat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset muuttuvat jatkosuunnittelussa nyt esitetystä, arviointimenettelyn tarve tulee arvioida uudestaan.

5.1 Päätöksen perustelut

Lupa- ja valvontaviraston päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa perustuu YVA-lain 3 ja 11 §:ään.

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 2 mom.).

Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne

YVA-lain liitteenä olevassa hankeluettelossa ei ole mainittuna nautaeläimiä. Harkinnassa hankkeen kokoluokkaa ja vaikutuksia on rinnastettu YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaiseen vastaavaan eläintenpitotoimintaan, mutta vertailu on kuitenkin suuntaa antavaa, koska nautaeläimien hankeluettelossa mainittujen eläinten pidosta aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat toisistaan poikkeavia. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hankkeen vaikutukset eivät ole kuitenkaan verrattavissa hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Tilakeskuksen ympäristöluvan mukainen eläinmäärä on ympäristösuojelulain mukaisiksi eläinsuojan kokonaiseläinyksikkömäärän laskennassa käytettäväksi eläinyksikkökertoimiksi muutettuna 1 962 ey. Eläinsuojaa laajennetaan 5 095 ey ja laajennuksen jälkeinen kokonaiseläinyksikkömäärä on 7 057 ey. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellytetään esimerkiksi 3 000 lihasialta, joka on eläinyksikkökertoimina 3 000 ey. Laajennus on siten noin 170 % YVA-lain hankeluettelon lihasikoja koskevasta eläinmäärästä. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan laajentaminen, joten hankkeen vaikutukset eivät ole verrattavissa uuden hankkeen ympäristövaikutuksiin.

Hankkeen suurimmat vaikutukset muodostuvat hajuhaitoista, koska tilan eläinmäärä kasvaa ja tilakeskukseen rakennetaan yksi uusi lietesäiliö. Tilalla on käytössä useita etälietesäiliöitä, joihin lantaa kuljetetaan ympärivuotisesti. Lietelantaa, kuivalantaa ja rehujätettä toimitetaan myös biokaasulaitokselle. Etälietesäiliöihin ja biokaasulaitokselle kuljetettava lanta vähentää varastoinnin tarvetta tilakeskuksessa.

Päätös

9.10.2026

LVV-U/119218/2026

Julkinen

Laajennuksen aiheuttamat hajuhaitat kohdistuvat tilakeskuksen ympärillä olevaan vakituiseen ja loma-asutukseen. Uudesta eläinsuojasta ja lietesäiliöstä 500 metrin säteelle sijoittuu 4 asuinrakennusta ja 1 lomarakennus. Lähin eteläpuolella oleva rakennus on käyttötarkoitukseltaan asuinrakennus. Laajennus on suunniteltu pois päin kyseisestä asuinrakennuksesta kohti koillista, jossa lähimpänä on tilan omassa käytössä oleva asuinrakennus. Laajennus lyhentää hieman tilakeskuksen etäisyyttä pohjoispuolella sijaitsevaan vakituksessa käytössä olevaan asuinrakennukseen. Etäisyys kaakkoispuolella sijaitsevaan loma-asuntoon ei muutu. Hankkeesta laaditun hajunleviämismallinnuksen perusteella suunnitellun laajennuksen myötä hajupäästö nousee yli kaksinkertaiseksi ja hajuvyöhykkeet kasvavat erityisesti koillis-/pohjoissuunnassa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo kuitenkin, että hajusta ei todennäköisesti aiheudu hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin verrattavia merkittäviä vaikutuksia.

Lisääntyvä liikenne kohdistuu harvaan asutulle alueelle. Tilakeskuksesta on oma liittymä Runnintielle, josta lantakuljetukset etälietesäiliöihin, biokaasulaitokselle ja pelloille jakautuvat moneen eri suuntaan. Raskasliikenne lisääntyy Runnin kyläkeskittymän läpi, mutta sen ei arvioida aiheuttavan merkittävää melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Eläinsuojatoiminnan laajennushanke sijaitsee Kiuruveden valuma-alueella. Kiuruvesi on alustavasti arvioitu Vuoksen vesienhoidon vesistöluokituksen mukaan tyydyttävään ekologiseen tilaan. Vuoksen vesienhoitoalueen toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 ei ole asetettu eläinsuojan toimintaan liittyville peltoalueille suoraan kohdistuvia toimenpiteitä. Vesienhoidon toimenpiteitä on kuitenkin suunniteltu mm. maatalouden ja metsätalouden osalta koko lisälmen reitin suunnittelualueelle. Vesienhoidon tavoitteena on säilyttää hyvä ekologinen tila.

Uusi eläinsuoja rakennetaan noin 40 metrin etäisyydelle Kiuruveden Etelälahteen laskevasta valtaojasta. Tilakeskuksen lähiojien ja uomien reuna-alueilla on eroosiolle herkkiä maa-alueita (Luonnonvarakeskus: Maa-alueiden eroosioherkkyys 2021- FEO). GTK:n Happamat sulfaattimaat -karttapalvelun mukaan Eskolan tilakeskuksesta (n. 300–500 metrin säteellä) itään sekä länteen on mahdollisia mustaliuskealueita, mutta hankealueelta ei ole varmennettuja tietoja. Lisäksi luoteessa n. 500 metrin etäisyydellä on lähdekohde, jonka luonnontilaisuudesta ei ole tietoa. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että maaperästä voi rakentamisaikana aiheutua päästöjä vesistöihin, mutta niiden ei kuitenkaan katsota aiheuttavan sellaisia todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia, että YVA-menettely olisi tarpeen.

Laajennus ei muuta tilakeskuksen ympärillä olevien peltöjen käyttöä, jotka ovat jo nykyisellään viljelykäytössä ja kulkuväylät pelloille ovat vakiintuneet. Tilakeskus ei sijaitse lähellä luokiteltuja pohjavesialueita. Tilakeskuksen toiminnan aikaisia pintavesipäästöjä esitetään ehkäistäväksi johtamalla asfaltoitujen alueiden hulevedet biohiilisuodattimeen sekä ohjaamalla eläinten jaloittelualueiden hule- ja valumavedet nesteeneräyslinjaa pitkin lietealtaaseen. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lievennystoimet huomioiden suunnitellusta laajennuksesta ei todennäköisesti aiheudu hankeluettelon hankkeisiin verrattavia merkittäviä vaikutuksia vesistöihin.

Kiuruveden Etelälahdella on maakuntakaavan suojeluvaraus, mutta aluetta ei ole suojeltu. Varaus koskee alueen linnustoa ja rantaluhtaa. Suojelualue ei ulotu tilan peltoalueelle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että edellä asiakirjassa esitettyjen vesistöpäästöjen vähentämiskeinoilla vähennetään myös Etelälahden linnustoon kohdistuvia vaikutuksia. Päätösharkinnassa on lisäksi huomioitu, että hankkeen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita tai Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita sellaisella etäisyydellä, että hankkeella voisi arvioida olevan näihin vaikutusta.

Laajennus ei ole ristiriidassa kaavamerkintöjen kanssa eikä todennäköisesti siitä aiheudu merkittäviä muutoksia maisemakuvaan. Tilakeskuksen läheisyydessä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Laajennuksesta ei todennäköisesti aiheudu yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa.

Huomioon otetut merkittävien ympäristövaikutusten välttämis- ja ehkäisemistoimenpiteet

Arvioitaessa hankkeesta muodostuvia todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, on otettu huomioon seuraavat hankkeesta vastaavan esittämät toimenpiteet merkittävien haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi:

Tilakeskuksen lietesäiliöiden kattaminen turpeella sekä uuden eläinsuojan automaattiset lantaraapat ja lietekuilujen jäähdytys on huomioitu hajuhaittojen lieventämisessä. Lisäksi hajuhaittojen vähentämiskeinoina on huomioitu lannan kuljettaminen etälietesäiliöihin ja biokaasulaitokselle.

Pintavesivaikutusten vähentämisessä on huomioitu uuden eläinsuojan hulevesien johtaminen biohiilisuodattimeen ja eläinten jaloittelualueiden valumavesien johtaminen lietesäiliöön. Lisäksi on huomioitu lantavalumien estämiseksi esitetyt lantavarastojen rakenteiden ja salaojakaivojen tarkkailutoimenpiteet.

Kun huomioidaan laajennushanke kokonaisuutena, sen ominaisuudet, sijainti, vaikutusten luonne ja kuulemisessa saadut tiedot, hankkeen toteuttaminen ei aiheuta laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

6 Selvilläolovelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

7 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 13 §:n mukaisesti. Päätös on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa: ymparisto.fi- YVA-päätökset-Pohjois-Savo.

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 4 500 euroa.

Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) perusteella.

9 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 1 §.

10 Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Hankkeesta vastaava, joka katsoo, että päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta. Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje on liitteenä 2.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta lupaa koskevasta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 mom.).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Katja Sippola ja ratkaissut ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala.

Liitteet

Valitusosoitus
Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Hankkeesta vastaava (todisteellinen tiedoksianto)
Maatalousyhtymä Nousiainen Anssi Kyösti ja Taina

Tiedoksi (sähköisesti)

Iisalmen kaupunki (kaupunginhallitus, kaavoitus ja rakennusvalvonta)
Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien ympäristönsuojelu ja ympäristöterveys
Kiuruveden kaupunki
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon pelastuslaitos

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/119218/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/119218/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 09.10.2026 11:17

Esittelijä Sippola Katja 09.10.2026 11:16